

बी. एस. सी. द्वितीय वर्ष

द्वितीय भाषा : मराठी

उद्दिष्टे :

योग्य उच्चार बांधणीच्या तांत्रिकतेतील ज्ञान कल्पना आणि संकल्पांनावर प्रभाव पाडण्यासाठी मराठी भाषेचा योग्य वापर आणि कौशल्ये मराठीत मराठी संप्रेषणांच्या क्षेत्रात योग्य वापर करणे.

शिकण्याचे परिणाम :

अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना सक्षम व्हायला हवे.

मराठी भाषांतरातील परिच्छेद गद्य, कविता आणि संवाद कौशल्य समजून घेणे.

मराठी भाषांतरांत चार कौशल्य आहेत. श्रवण, भाषण, वाचन, लेखन.

अभ्यासक्रम

सत्र : ३

घटक - १) गद्य विभाग

१. उमाइनमस्कारें आंगुठा लावणे	-	म्हाडभट
२. सार्वजनिक सत्यधर्म	-	महात्मा जोतीराव फुले
३. वाचन	-	गोपाळ गणेश आगरकर
४. भारतीय संविधानाची विज्ञाननिष्ठा	-	यशवंत मनोहर
५. ही श्रीची इच्छा	-	श्रीनिवास ठाणेदार

घटक - २) पद्य विभाग

१. संतवाणी	-	संत ज्ञानेश्वर, संत नामदेव, संत चोखामेळा, संत तुकाराम
२. या भारतात बंधुभाव नित्य वसू दे	-	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
३. झपूझा	-	केशवसुत
४. माझ्या मना बन दगड	-	विंदा करंदीकर
५. पाऊस	-	ग्रेस

घटक - ३) व्यावहारिक मराठी

१. प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन	-	डॉ. संजय भक्ते
२. शुद्धलेखन		

घटक - ४) लेखन कौशल्य

१. निबंध लेखन (विज्ञानावर व सामाजिक समस्या)		
२. जाहिरात लेखन		

घटक - १) गद्य विभाग

१. अखेरचे कीर्तन	-	संत गाडगेबाबा
२. एक राष्ट्र एक जनता	-	वि. भि. कोलते
३. अपंगशाहीचे पंतप्रधान	-	मधुकर केचे
४. भरती	-	वसंत वऱ्हाडपांडे
५. वैज्ञानिक दृष्टिकोण म्हणजे काय?	-	जयंत नारळीकर

घटक - २) पद्य विभाग

१. भंगुं दे काठिन्य माझें	-	बा. सी. मर्ढेकर
२. उषःकाल होता होता	-	सुरेश भट
३. खापराचे दिवे	-	विठ्ठल वाघ
४. आपल्याला नव्हती	-	अनुराधा पाटील
५. तू मदरबोर्ड माझ्या संगणकाचा	-	अरूण काळे

घटक - ४) व्यावहारिक मराठी

१. अनुवादप्रक्रिया	-	डॉ. नंदकुमार मोरे
२. म्हणी व त्यांचा अर्थ		

घटक - ४) लेखन कौशल्य

१. निबंध लेखन (पर्यावरणावर, कल्पकतेवर)
२. जाहिरात लेखन

सुचना : अभ्यासक्रमात नेमलेल्या साहित्यसेतू पुस्तकातील सर्व पाठ व सर्व कविता आणि व्याकरण भाषाअभ्यास व लेखन कौशल्य, निबंध संग्रह - द. ग. सडेकर
अभ्यासक्रमात समाविष्ट राहतील, प्रश्न पत्रिका ४० गुणाची राहिल, १० गुण अंतर्गत मुल्यांकणावर राहतील (कमीत-कमी उत्तीर्ण गुण २०)

प्रश्नपत्रिका आकारणी आणि चिन्हांकन योजना

प्रत्येकाच्या ८ अंकांच्या पाच प्रश्नांची आकारणी केली जाईल (४० अंक), परीक्षेचा काळ २ तास आहे, प्रत्येक घटकावर दोन लहान उत्तर प्रश्न समाविष्ट केले जाईल. पूर्ण प्रश्नाका विकल्प असेल. पाचवा प्रश्न चार घटकावरील दोन अंकांच्या उप-प्रश्नांसह आणखीच अनिवार्य असेल आणि कोणत्याही विकल्प नसेल. परीक्षा चिन्हांकन योजना ४० बाह्य, १० आंतरिक (किमान पास २० अंक) लवकरची आंतरिक मूल्यांकन पाठ्यपुस्तकात दिलेल्या वस्तूवर आधारित कार्याच्या गृहकार्यावर असेल.